

ОГЛЯД СТАНУ РОЗВИТКУ БУДІВНИЦТВА ПАСИВНИХ БУДИНКІВ В УКРАЇНІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В роботі розглядається розвиток будівництва пасивних будинків в Україні. Визначальні конструктиви та переваги будівництва пасивних будинків.

Ключові слова: конструкція, теплоізоляція, енергозбереження, пасивний будинок.

Abstract

The relevance and design features of the construction of "passive" houses. We consider the development of passive houses in Ukraine.

Keywords: construction, insulation, energy conservation, passive house.

Вступ

Пасивним будинком називають енергоефективний будівельний стандарт, який створює комфортні умови проживання, одночасно є економічним і надає мінімальний негативний вплив на навколишнє середовище.[1].

Термін «пасивний будинок» стосується ретельно розробленого й зареєстрованого у Німеччині стандарту енергоефективності у будівлях. У 1996 році творцями пасивного будинку була розроблена комп'ютерна програма PHPP (Passive House Planning Package) для перевірки енергетичного балансу при проектуванні пасивних будинків, а також перевірки проектних рішень при модернізації старих будівель. Після цього, почалося масове будівництво таких будинків. До 2013 року було побудовано більше 50 000 пасивних будинків по всьому світу.

В Європі критеріями для пасивного будинку є:

- питома витрата теплової енергії на опалення, визначена розрахунками в програмі «Пакет планування Пасивного Будинку» (PHPP), не повинна перевищувати $15 \text{ кВт} \cdot \text{год}/(\text{м}^2 \cdot \text{рік})$;
- або навантаження на опалення $\leq 10 \text{ Вт} \cdot \text{м}^2$
- спеціальні вимоги попиту охолодження будівлі $\leq 15 \text{ кВт} \cdot \text{год}/(\text{м}^2 \cdot \text{рік})$
- щорічний період перегріву (температура в приміщенні вище $25 \text{ }^\circ\text{C}$) $\leq 10 \%$
- результат тесту на герметичність (N50) $\leq 0,6$ зміни повітря/ год. [1,2]

Ммаксимальне теплове навантаження пасивного будинку залежить від регіонального клімату. Пасивний Будинок потребує різних рівнів теплоізоляції: в Стокгольмі — більше теплоізоляції, в Римі - менше. Втрати енергії за умов її правильного облаштування в пасивному будинку знижуються до 20 разів у порівнянні зі звичайним будинком. Пасивні будівлі добре тримають тепло взимку, а влітку зберігають прохолоду. Завдяки достатній теплоізоляції перепади температур у таких будинках невеликі. Вона влаштовується на стінах ззовні і зсередини, на стелях, у підлозі, добре теплоізолюється також горище, підвал, фундамент. Утеплювачами є природні матеріали, можуть бути ефективні (мінеральна вата, пінополістирол, целюозна теплоізоляція) та високоефективні (пінополіуретан). А у Німеччині, наприклад, використовується вакуумна теплоізоляція. Для будівництва, як правило, вибираються екологічно коректні матеріали, часто традиційні — дерево, камінь, цегла. Останнім часом часто будують пасивні будинки з продуктів рециклізації і неорганічного сміття — бетон а, скла і металу. В Німеччині побудовані спеціальні заводи з переробки таких відходів у будівельні матеріали для енергоефективних будівель.

Отже, відмітимо 5 важливих складових пасивного будинку:

- виключно високий рівень теплоізоляції;
- добре ізольовані віконні рами з потрійним низько енергетичним склом;
- конструкція вільні від теплових містків;

- герметична оболонка будівлі;
- комфортна вентиляція з високою ефективною рекуперацією тепла.

В аспекті екологічних проблем сьогодення розвиток пасивних будинків є необхідним. Технології, використані у пасивному будинку, розробляються і впроваджуються у будівництво з 70-х років минулого століття. Перший енерговигідний (тобто пасивний) і екологічно чистий будинок в Україні побудований на ділянці землі розміром в 250 квадратних метрів.

Саме технічні рішення, які використовуються, в пасивному будинку, вимагають великих витрат, але завдяки їм, ви зможете зробити свій будинок незалежним від подорожчання енергоносіїв, або перебоїв електрики. Найбільша економічна вигода пасивного будинку виходить при опаленні - витрати більш ніж в 10 разів нижче, ніж в звичайному будинку. Будівництво пасивного будинку з впровадженням всіх можливих енергоефективних рішень обійдеться вам в середньому на 30% дорожче будівництва звичайного будинку, точно такого ж за площею. Але за рахунок зниження витрат на електро- і теплопостачання витрати окупаються протягом 5-7 років (при постійних цінах на енергоносії). З урахуванням витрат на підігрів води та забезпечення інших побутових потреб витрата енергії пасивного будинку не перевищує 42 кВт /м² на рік. При цьому, на потреби будинку з житловою площею 100 м² на рік витрачається не понад 4200 кВт в місяць. А якщо врахувати постійно зростаючі тарифи на комунальні послуги, можна з упевненістю сказати про безсумнівному розвитку пасивного будівництва в майбутньому.

При проектуванні складається енергетичний баланс, щоб переконатися, що всі ці деталі ідеально узгоджені. Цей баланс, створений за допомогою Пакету Планування Пасивних Будинків РНРР, розробленого РНІ (Німеччина). [3].

Висновок.

Пасивний будинок являє собою будинок з гранично мінімізованими тепловими втратами, оптимально орієнтоване по сторонах світу, органічно вписане в навколишній ландшафт. В ідеалі пасивний будинок є незалежною енергосистемою, взагалі не вимагає витрат на підтримку комфортної температури. Вся необхідна енергія для життєдіяльності людей повинна вироблятися всередині самого будинку. В Україні на даний час напрямок будівництва «пасивний будинок» лише набирає оберти, але немає нормативної та державної підтримки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Пасивний будинок [Електронний ресурс]. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9%D0%B1%D1%83%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%BA>
2. Пасивний будинок: енергетична незалежність [Електронний ресурс]. – <http://www.epochtimes.com.ua/life/life/pasyvnyj-budynok-energetychna-nezalezhnist-71513.html>
3. Пасивний або енергоефективний будинок [Електронний ресурс]. – <http://te.zavantag.com/docs/1649/index-1405.html>
4. Закон України «Про енергозбереження - Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/74/94-%D0%B2%D1%80>
5. Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення ДБН В.2.5-28- 2006– [Чинний від 2006–10-01]. – К.: Міністерство будівництва України, 2006. – 171 с. – (Державні будівельні норми України)
6. Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією. Вимоги до проектування, улаштування та експлуатація: ДБН В.2.6-33:2008 – [Чинний від 2009–07-01]. – К.: Міністерство будівництва України, 2009. – 28 с.
7. Ратушняк Г. С., Анохіна К.В. Аналіз методів математичного моделювання для визначення теплопередачі через багаточарові захисні конструкції. Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві. - Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця. - 2007. - С. 137-141.

Берещук Альона Віталіївна, студентка групи ЗБ-16, факультет будівництва, теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, м.Вінниця, tgp16b.bereschchuk@mail.ru

Панкевич Ольга Дмитрівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри інженерних систем в будівництві, Факультет будівництва, теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Bereshchuk Alona Vitaliivna, student 3Б-16, Faculty for Civil Engineering, Thermal Power Engineering and Gas Supply, Vinnytsia national technical university, Vinnytsia city.

Pankevych Olga Dmytrivna, PhD, Faculty for Civil Engineering, Thermal Power Engineering and Gas Supply, Vinnytsia national technical university, Vinnytsia city.